

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 16 december 2024, nr. WJZ/87299881, tot wijziging van de tabellen IIA en IIB van Bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de aanpassing van de stikstofexcretieforfaits voor wat betreft de correctiefactor gasvormige verliezen

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op artikel 70, eerste lid, onderdeel a, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt als volgt gewijzigd:

A.

In Tabel IIA. van bijlage D worden de onderdelen van die tabel die betrekking hebben op de stikstofexcretie vervangen door:

Melkproductie in kg melk per koe per jaar	Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g									
	<14	14	15	16	17	18	19	20	21	22
< 5625	77,5	79,0	80,5	82,0	83,5	85,5	87,0	88,5	90,0	91,5
5625 – 5874	79,5	81,0	82,5	84,0	86,0	87,5	89,0	90,5	92,0	93,5
5875 – 6124	81,5	83,0	84,5	86,0	88,0	89,5	91,0	92,5	94,0	95,5
6125 – 6374	83,5	85,0	86,5	88,5	90,0	91,5	93,0	94,5	96,0	97,5
6375 – 6624	85,5	87,0	88,5	90,5	92,0	93,5	95,0	96,5	98,0	99,5
6625 – 6874	87,5	89,0	91,0	92,5	94,0	95,5	97,0	98,5	100,0	101,5
6875 – 7124	89,5	91,0	93,0	94,5	96,0	97,5	99,0	100,5	102,0	103,5
7125 – 7374	91,5	93,0	95,0	96,5	98,0	99,5	101,0	102,5	104,0	105,5
7375 – 7624	93,5	95,5	97,0	98,5	100,0	101,5	103,0	104,5	106,0	107,5
7625 – 7874	95,5	97,5	99,0	100,5	102,0	103,5	105,0	106,5	108,0	109,5
7875 – 8124	98,0	99,5	101,0	102,5	104,0	105,5	107,0	108,5	110,0	111,5
8125 – 8374	100,0	101,5	103,0	104,5	106,0	107,5	109,0	110,5	112,0	113,5
8375 – 8624	102,0	103,5	105,0	106,5	108,0	109,5	111,0	112,5	114,0	115,5
8625 – 8874	104,0	105,5	107,0	108,5	110,0	111,5	113,0	114,5	116,0	118,0
8875 – 9124	106,0	107,5	109,0	110,5	112,0	113,5	115,0	116,5	118,0	120,0
9125 – 9374	108,0	109,5	111,0	112,5	114,0	115,5	117,0	118,5	120,5	122,0
9375 – 9624	110,0	111,5	113,0	114,5	116,0	117,5	119,0	120,5	122,5	124,0
9625 – 9874	112,0	113,5	115,0	116,5	118,0	119,5	121,0	122,5	124,5	126,0
9875 – 10124	114,0	115,5	117,0	118,5	120,0	121,5	123,0	125,0	126,5	128,0
10125 – 10374	116,0	117,5	119,0	120,5	122,0	123,5	125,0	127,0	128,5	130,0
10375 – 10624	118,0	119,5	121,0	122,5	124,0	125,5	127,5	129,0	130,5	132,0
> 10624	120,0	121,5	123,0	124,5	126,0	127,5	129,5	131,0	132,5	134,0

Vervolg Tabel IIA. Excretieforfaits per melkkoe drijfmest

Melkproductie in kg melk per koe per jaar		Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g									
		23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
<	5625	93,0	94,5	96,0	97,5	99,0	101,0	102,5	104,0	105,5	107,0
5625	- 5874	95,0	96,5	98,0	99,5	101,0	103,0	104,5	106,0	107,5	109,0
5875	- 6124	97,0	98,5	100,0	101,5	103,5	105,0	106,5	108,0	109,5	111,0
6125	- 6374	99,0	100,5	102,0	103,5	105,5	107,0	108,5	110,0	111,5	113,0
6375	- 6624	101,0	102,5	104,0	106,0	107,5	109,0	110,5	112,0	113,5	115,0
6625	- 6874	103,0	104,5	106,0	108,0	109,5	111,0	112,5	114,0	115,5	117,0
6875	- 7124	105,0	106,5	108,5	110,0	111,5	113,0	114,5	116,0	117,5	119,0
7125	- 7374	107,0	108,5	110,5	112,0	113,5	115,0	116,5	118,0	119,5	121,0
7375	- 7624	109,0	110,5	112,5	114,0	115,5	117,0	118,5	120,0	121,5	123,0
7625	- 7874	111,0	113,0	114,5	116,0	117,5	119,0	120,5	122,0	123,5	125,0
7875	- 8124	113,0	115,0	116,5	118,0	119,5	121,0	122,5	124,0	125,5	127,0
8125	- 8374	115,5	117,0	118,5	120,0	121,5	123,0	124,5	126,0	127,5	129,0
8375	- 8624	117,5	119,0	120,5	122,0	123,5	125,0	126,5	128,0	129,5	131,0
8625	- 8874	119,5	121,0	122,5	124,0	125,5	127,0	128,5	130,0	131,5	133,0
8875	- 9124	121,5	123,0	124,5	126,0	127,5	129,0	130,5	132,0	133,5	135,5
9125	- 9374	123,5	125,0	126,5	128,0	129,5	131,0	132,5	134,0	135,5	137,5
9375	- 9624	125,5	127,0	128,5	130,0	131,5	133,0	134,5	136,0	138,0	139,5
9625	- 9874	127,5	129,0	130,5	132,0	133,5	135,0	136,5	138,0	140,0	141,5
9875	- 10124	129,5	131,0	132,5	134,0	135,5	137,0	138,5	140,0	142,0	143,5
10125	- 10374	131,5	133,0	134,5	136,0	137,5	139,0	140,5	142,5	144,0	145,5
10375	- 10624	133,5	135,0	136,5	138,0	139,5	141,0	142,5	144,5	146,0	147,5
>	10624	135,5	137,0	138,5	140,0	141,5	143,0	145,0	146,5	148,0	149,5

Vervolg Tabel IIA. Excretieforfaits per melkkoe drijfmest

Melkproductie in kg melk per koe per jaar		Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g								
		33	34	35	36	37	38	39	40	> 40
<	5625	108,5	110,0	111,5	113,0	114,5	116,5	118,0	119,5	121,0
5625	- 5874	110,5	112,0	113,5	115,0	116,5	118,5	120,0	121,5	123,0
5875	- 6124	112,5	114,0	115,5	117,0	118,5	120,5	122,0	123,5	125,0
6125	- 6374	114,5	116,0	117,5	119,0	121,0	122,5	124,0	125,5	127,0
6375	- 6624	116,5	118,0	119,5	121,0	123,0	124,5	126,0	127,5	129,0
6625	- 6874	118,5	120,0	121,5	123,5	125,0	126,5	128,0	129,5	131,0
6875	- 7124	120,5	122,0	123,5	125,5	127,0	128,5	130,0	131,5	133,0
7125	- 7374	122,5	124,0	126,0	127,5	129,0	130,5	132,0	133,5	135,0
7375	- 7624	124,5	126,0	128,0	129,5	131,0	132,5	134,0	135,5	137,0
7625	- 7874	126,5	128,5	130,0	131,5	133,0	134,5	136,0	137,5	139,0
7875	- 8124	128,5	130,5	132,0	133,5	135,0	136,5	138,0	139,5	141,0
8125	- 8374	130,5	132,5	134,0	135,5	137,0	138,5	140,0	141,5	143,0
8375	- 8624	133,0	134,5	136,0	137,5	139,0	140,5	142,0	143,5	145,0
8625	- 8874	135,0	136,5	138,0	139,5	141,0	142,5	144,0	145,5	147,0
8875	- 9124	137,0	138,5	140,0	141,5	143,0	144,5	146,0	147,5	149,0
9125	- 9374	139,0	140,5	142,0	143,5	145,0	146,5	148,0	149,5	151,0
9375	- 9624	141,0	142,5	144,0	145,5	147,0	148,5	150,0	151,5	153,0
9625	- 9874	143,0	144,5	146,0	147,5	149,0	150,5	152,0	153,5	155,5
9875	- 10124	145,0	146,5	148,0	149,5	151,0	152,5	154,0	155,5	157,5
10125	- 10374	147,0	148,5	150,0	151,5	153,0	154,5	156,0	157,5	159,5
10375	- 10624	149,0	150,5	152,0	153,5	155,0	156,5	158,0	160,0	161,5
>	10624	151,0	152,5	154,0	155,5	157,0	158,5	160,0	162,0	163,5

B.

In Tabel IIB. van Bijlage D worden de onderdelen van die tabel die betrekking hebben op de stikstofexcretie vervangen door:

Melkproductie in kg melk per koe per jaar		Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g									
		<14	14	15	16	17	18	19	20	21	22
< 5625		55,0	56,0	57,0	58,5	59,5	60,5	61,5	62,5	64,0	65,0
5625 – 5874		56,5	57,5	58,5	59,5	61,0	62,0	63,0	64,0	65,0	66,5
5875 – 6124		58,0	59,0	60,0	61,0	62,5	63,5	64,5	65,5	66,5	68,0
6125 – 6374		59,5	60,5	61,5	62,5	63,5	65,0	66,0	67,0	68,0	69,0
6375 – 6624		60,5	62,0	63,0	64,0	65,0	66,0	67,5	68,5	69,5	70,5
6625 – 6874		62,0	63,5	64,5	65,5	66,5	67,5	69,0	70,0	71,0	72,0
6875 – 7124		63,5	64,5	66,0	67,0	68,0	69,0	70,0	71,5	72,5	73,5
7125 – 7374		65,0	66,0	67,0	68,5	69,5	70,5	71,5	72,5	74,0	75,0
7375 – 7624		66,5	67,5	68,5	70,0	71,0	72,0	73,0	74,0	75,5	76,5
7625 – 7874		68,0	69,0	70,0	71,0	72,5	73,5	74,5	75,5	76,5	78,0
7875 – 8124		69,5	70,5	71,5	72,5	73,5	75,0	76,0	77,0	78,0	79,0
8125 – 8374		71,0	72,0	73,0	74,0	75,0	76,5	77,5	78,5	79,5	80,5
8375 – 8624		72,0	73,5	74,5	75,5	76,5	77,5	79,0	80,0	81,0	82,0
8625 – 8874		73,5	74,5	76,0	77,0	78,0	79,0	80,0	81,5	82,5	83,5
8875 – 9124		75,0	76,0	77,5	78,5	79,5	80,5	81,5	83,0	84,0	85,0
9125 – 9374		76,5	77,5	78,5	80,0	81,0	82,0	83,0	84,0	85,5	86,5
9375 – 9624		78,0	79,0	80,0	81,0	82,5	83,5	84,5	85,5	86,5	88,0
9625 – 9874		79,5	80,5	81,5	82,5	84,0	85,0	86,0	87,0	88,0	89,5
9875 – 10124		81,0	82,0	83,0	84,0	85,0	86,5	87,5	88,5	89,5	90,5
10125 – 10374		82,0	83,5	84,5	85,5	86,5	87,5	89,0	90,0	91,0	92,0
10375 – 10624		83,5	85,0	86,0	87,0	88,0	89,0	90,5	91,5	92,5	93,5
> 10624		85,0	86,0	87,5	88,5	89,5	90,5	91,5	93,0	94,0	95,0

Vervolg Tabel IIB. Excretieforfaits per melkkoe vaste mest

Melkproductie in kg melk per koe per jaar		Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g									
		23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
< 5625		66,0	67,0	68,0	69,5	70,5	71,5	72,5	73,5	75,0	76,0
5625 – 5874		67,5	68,5	69,5	70,5	72,0	73,0	74,0	75,0	76,0	77,5
5875 – 6124		69,0	70,0	71,0	72,0	73,0	74,5	75,5	76,5	77,5	78,5
6125 – 6374		70,5	71,5	72,5	73,5	74,5	76,0	77,0	78,0	79,0	80,0
6375 – 6624		71,5	73,0	74,0	75,0	76,0	77,0	78,5	79,5	80,5	81,5
6625 – 6874		73,0	74,5	75,5	76,5	77,5	78,5	79,5	81,0	82,0	83,0
6875 – 7124		74,5	75,5	77,0	78,0	79,0	80,0	81,0	82,5	83,5	84,5
7125 – 7374		76,0	77,0	78,0	79,5	80,5	81,5	82,5	83,5	85,0	86,0
7375 – 7624		77,5	78,5	79,5	81,0	82,0	83,0	84,0	85,0	86,0	87,5
7625 – 7874		79,0	80,0	81,0	82,0	83,5	84,5	85,5	86,5	87,5	89,0
7875 – 8124		80,5	81,5	82,5	83,5	84,5	86,0	87,0	88,0	89,0	90,0
8125 – 8374		82,0	83,0	84,0	85,0	86,0	87,0	88,5	89,5	90,5	91,5
8375 – 8624		83,0	84,5	85,5	86,5	87,5	88,5	90,0	91,0	92,0	93,0
8625 – 8874		84,5	85,5	87,0	88,0	89,0	90,0	91,0	92,5	93,5	94,5
8875 – 9124		86,0	87,0	88,5	89,5	90,5	91,5	92,5	93,5	95,0	96,0
9125 – 9374		87,5	88,5	89,5	91,0	92,0	93,0	94,0	95,0	96,5	97,5
9375 – 9624		89,0	90,0	91,0	92,0	93,5	94,5	95,5	96,5	97,5	99,0
9625 – 9874		90,5	91,5	92,5	93,5	95,0	96,0	97,0	98,0	99,0	100,0
9875 – 10124		92,0	93,0	94,0	95,0	96,0	97,5	98,5	99,5	100,5	101,5
10125 – 10374		93,0	94,5	95,5	96,5	97,5	98,5	100,0	101,0	102,0	103,0
10375 – 10624		94,5	96,0	97,0	98,0	99,0	100,0	101,0	102,5	103,5	104,5
> 10624		96,0	97,0	98,5	99,5	100,5	101,5	102,5	104,0	105,0	106,0

Vervolg Tabel IIB. Excretieforfaits per melkkoe vaste mest

Melkproductie in kg melk per koe per jaar		Stikstofexcretie (kg) Ureumgehalte in mg/100g									
		33	34	35	36	37	38	39	40	> 40	
<	5625	77,0	78,0	79,0	80,5	81,5	82,5	83,5	84,5	86,0	
5625	– 5874	78,5	79,5	80,5	81,5	83,0	84,0	85,0	86,0	87,0	
5875	– 6124	80,0	81,0	82,0	83,0	84,0	85,5	86,5	87,5	88,5	
6125	– 6374	81,5	82,5	83,5	84,5	85,5	87,0	88,0	89,0	90,0	
6375	– 6624	82,5	84,0	85,0	86,0	87,0	88,0	89,5	90,5	91,5	
6625	– 6874	84,0	85,0	86,5	87,5	88,5	89,5	90,5	92,0	93,0	
6875	– 7124	85,5	86,5	88,0	89,0	90,0	91,0	92,0	93,5	94,5	
7125	– 7374	87,0	88,0	89,0	90,5	91,5	92,5	93,5	94,5	96,0	
7375	– 7624	88,5	89,5	90,5	91,5	93,0	94,0	95,0	96,0	97,0	
7625	– 7874	90,0	91,0	92,0	93,0	94,5	95,5	96,5	97,5	98,5	
7875	– 8124	91,5	92,5	93,5	94,5	95,5	97,0	98,0	99,0	100,0	
8125	– 8374	92,5	94,0	95,0	96,0	97,0	98,0	99,5	100,5	101,5	
8375	– 8624	94,0	95,5	96,5	97,5	98,5	99,5	101,0	102,0	103,0	
8625	– 8874	95,5	96,5	98,0	99,0	100,0	101,0	102,0	103,5	104,5	
8875	– 9124	97,0	98,0	99,0	100,5	101,5	102,5	103,5	104,5	106,0	
9125	– 9374	98,5	99,5	100,5	102,0	103,0	104,0	105,0	106,0	107,5	
9375	– 9624	100,0	101,0	102,0	103,0	104,5	105,5	106,5	107,5	108,5	
9625	– 9874	101,5	102,5	103,5	104,5	105,5	107,0	108,0	109,0	110,0	
9875	– 10124	103,0	104,0	105,0	106,0	107,0	108,5	109,5	110,5	111,5	
10125	– 10374	104,0	105,5	106,5	107,5	108,5	109,5	111,0	112,0	113,0	
10375	– 10624	105,5	106,5	108,0	109,0	110,0	111,0	112,0	113,5	114,5	
>	10624	107,0	108,0	109,5	110,5	111,5	112,5	113,5	115,0	116,0	

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 december 2024

*De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma*

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Doel en aanleiding

Deze regeling wijzigt de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (hierna: Urm) in verband met de aanpassing van de excretieforfaits als gevolg van de gewijzigde stikstofcorrectiefactor. De wijziging van de Urm zal per 1 januari 2025 in werking treden.

De Urm is gebaseerd op de Meststoffenwet (hierna: Msw) en het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. De Urm bevat onder meer voorschriften die verband houden met verhandeling, gebruik, opslag, productie, vervoer en verwerking van mest, waaronder ook excretieforfaits voor stikstof. Samen met het stelsel van gebruiksnormen draagt de Msw en de daarop gebaseerde regelgeving bij aan het verwezenlijken van de doelen van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (PBEG 1991, L 375; hierna Nitraatrichtlijn).

Met deze regeling worden de in bijlage D, tabel IIA. Excretieforfaits per melkkoe drijfmest en tabel IIB. Excretieforfaits per melkkoe vaste mest, van de Urm opgenomen stikstofexcretieforfaits aangepast. Deze aanpassing vloeit voort uit een wijziging van de correctiefactor voor gasvormige stikstofverliezen uit de mest, de zogenoemde *stikstofcorrectiefactor*. De volgende paragrafen bevatten een toelichting hierop.

2. Algemeen

2.1 Gasvormige stikstofverliezen

Een koe heeft stikstof (N) in de vorm van eiwit in het rantsoen nodig voor onderhoud, groei, melkproductie en de groei van het ongeboortenkalf. Een deel van de opgenomen stikstof wordt niet gebruikt voor onderhoud, groei of productie en wordt uitgescheiden met de mest en urine. In de stal en bij opslag buiten de stal treden vanuit de mest gasvormige stikstofverliezen op in de vorm van ammoniak (NH_3), lachgas (N_2O), stikstofoxiden (NO_x) en distikstof (N_2). Bij stalsystemen met drijfmest wordt voornamelijk ammoniak gevormd, terwijl bij stalsystemen met vaste mest als gevolg van het proces van nitrificatie en denitrificatie ook de andere gasvormige stikstofverliezen optreden. Bij stalsystemen met vaste mest vinden dan ook meer gasvormige stikstofverliezen plaats in vergelijking met stalsystemen met drijfmest.

2.2 Excretieforfaits voor stikstof

Voor de berekening van de hoeveelheid dierlijke meststoffen die op of in de bij het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond kunnen worden gebracht, uitgedrukt in kilogrammen stikstof per jaar, wordt uitgegaan van de netto stikstofexcretie. De bruto stikstofexcretie die door melkvee wordt geproduceerd – de stikstof onder de staart – wordt daartoe gecorrigeerd voor de gasvormige stikstofverliezen met behulp van een stikstofcorrectiefactor.

2.3 Stikstofcorrectiefactor

Op basis van een advies van de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (hierna: CDM) uit 2014 is bij het vaststellen van de *netto* stikstofexcretieforfaits voor melkvee uitgegaan van een correctiefactor van 8,5% in het geval van stalsystemen met drijfmest. Deze factor is gebaseerd op gegevens over onder meer voeropname en voersamenstelling in de periode 2010–2012 en met gebruikmaking van de NEMA-methode. In de NEMA-methode, die gebruikt wordt voor (internationale) rapportage over gasvormige emissies, wordt voor elk van de hiervoor genoemde gasvormige stikstofverliezen de emissie berekend. Op basis daarvan heeft de CDM een totaal stikstofverlies afgeleid, resulterend in de eerdergenoemde stikstofcorrectiefactor van 8,5%. In deze factor is zowel het stikstofverlies meegenomen dat optreedt in de stal en bij opslag van de mest buiten de stal, als ook het stikstofverlies dat optreedt als de dieren in de wei lopen. Als voor dit laatste gecorrigeerd wordt en alleen uitgegaan wordt van het stikstofverlies dat optreedt in de stal en mestopslag, dan zou de stikstofcorrectiefactor niet 8,5%, maar 10,1% bedragen (bron: CDM, 2024).

In 2018 heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) op basis van een andere methode en gegevens uit 2015–2017 de stikstofcorrectiefactor opnieuw berekend. Uitgangspunt bij die andere methode, die bekend is geworden als de N/P-methode, is dat van de in de mest uitgescheiden stikstof en fosfaat alleen een deel van de stikstof verloren gaat. Door de gegevens over voeropname en

voersamenstelling te combineren met gegevens over het stikstof- en fosfaatgehalte in afgevoerde mest, kan berekend worden hoeveel stikstof vanuit de mest in de stal en opslag verloren gaat. Het CBS kwam tot een hogere stikstofcorrectiefactor van 14%.

2.4 Adviezen betreffende actualisatie excretieforfaits

In zijn advies van 2020 betreffende de actualisatie van de excretieforfaits voor landbouwhuisdieren heeft de CDM de N/P-methode overgenomen en aanpassing van de stikstofcorrectiefactor geadviseerd (CDM, 2020). Voor varkens en pluimvee is dit advies wel overgenomen. Voor melkvee is dit echter niet gedaan, mede omdat tijdens de internetconsultatie vanuit de sector naar voren was gebracht dat uit was gegaan van verouderde gegevens. In 2021 heeft het CDM op basis van actuelere gegevens een nieuw advies uitgebracht voor de actualisatie van de excretieforfaits voor melkvee (CDM, 2021). Aan dit advies is geen vervolg gegeven, omdat de productie van stikstof met 13 tot 14 miljoen kilogram zou kunnen toenemen als het advies – aanpassing van de excretieforfaits voor stikstof en fosfaat – integraal zou worden opgevolgd. In het licht van de toen al bekende opgave vanuit de derogatiebeschikking 2022–2025 om de productie van stikstof en fosfaat in dierlijke mest te verlagen, werd dit niet wenselijk geacht.

2.5 Druk op de mestmarkt

Vanwege de derogatiebeschikking 2022–2025 en de daaraan verbonden maatregelen zoals het instellen van bufferstroken, het aanwijzen van met nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden) en de afbouw van derogatie neemt de mestplaatsingsruimte in Nederland af. Een fors aantal melkveebedrijven moet daardoor tegen aanzienlijke kosten een (groter) deel van hun mest laten afvoeren. De verwachting is dat deze kosten nog verder toenemen als gevolg van de druk op de mestmarkt. Om die druk enigszins af te laten nemen heeft de sector voorgesteld om op basis van het CDM-advies uit 2020 de stikstofcorrectiefactor te verhogen en de stikstofexcretieforfaits hierop aan te passen. Een bedrijf zou daardoor binnen de gebruiksnorm voor stikstof uit dierlijke mest als bedoeld in artikel 9 Meststoffenwet meer kubieke meter mest op of in de bodem kunnen brengen en hoeft dan minder mest af te voeren.

2.6 Hernieuwd advies

In zijn advies uit 2024 omtrent de voorgestelde verhoging van de stikstofcorrectiefactor, wijst de CDM op het eerder advies uit 2020, waarin al werd geadviseerd de stikstofcorrectiefactor te verhogen en te rekenen met een stikstofcorrectiefactor van 14% in het geval van drijfmest en 39% in het geval van vaste mest. In zijn hernieuwd advies heeft de CDM ook de resultaten van studies uit 2023 betrokken die een hogere correctiefactor suggereren. Voor de CDM waren die studies geen aanleiding om nu een hogere stikstofcorrectiefactor te adviseren dan in het advies van 2020.

2.7 Wijziging stikstofexcretieforfaits

Gezien de door de CDM in 2020 en 2024 uitgebrachte adviezen en de noodzaak om bedrijven, gelet op de druk op de mestmarkt, de mogelijkheid te geven om binnen de mestplaatsingsruimte meer mest te kunnen plaatsen, is besloten de stikstofcorrectiefactor voor melkvee aan te passen en te verhogen naar 14% voor (stalsystemen met) drijfmest en 39% voor (stalsystemen met) vaste mest. De netto excretieforfaits voor stikstof voor de onderscheiden stalsystemen worden met voorliggende regeling gewijzigd conform het CDM-advies 2020.

3. Effecten bedrijfsleven

3.1 Bedrijfseffecten

Als gevolg van de aangepaste, verhoogde, stikstofcorrectiefactor zijn de netto excretieforfaits voor stikstof opnieuw berekend. Het resultaat daarvan is dat bij eenzelfde melkproductie en ureumgehalte in de melk de forfaitaire stikstofexcretie lager is. Een veehouder kan daardoor binnen de beschikbare plaatsingsruimte voor stikstof uit dierlijke mest meer mest op of in de bodem brengen en hoeft in het geval van een mestoverschot minder mest af te voeren. Ook het mestoverschot op nationaal niveau neemt minder sterk toe en wel met zo'n 5,3 tot 7,9 miljoen kilogram stikstof.

3.2 Regeldruk en administratieve lasten

De regeling voorziet in het aanpassen van de stikstofexcretieforfaits. De systematiek van stikstofexcretieforfaits bestaat al langere tijd en veehouders werken hier al meerdere jaren mee. De wijziging van de excretieforfaits brengt als zodanig geen toename van de regeldruk mee nu de bestaande systematiek niet wijzigt, maar enkel gebruik wordt gemaakt aangepaste waarden. De uit deze wijziging

voortvloeiende administratieve lasten hebben betrekking op het door betrokkenen inlezen in de nieuwe stikstofexcretieforfaits en deze ten behoeve van het op te stellen bemestingsplan toepassen in de berekening van de mestproductie op het bedrijf. Dit betreft circa 19.400 melkveebedrijven. De totale administratieve lasten die hiermee gemoeid zijn bedragen afgerond € 237.000,-.

3.3 Toetsen

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) is verzocht de gevolgen van deze wijziging voor de regeldruk te beoordelen. ATR heeft besloten om over de wijziging geen formeel advies uit te brengen, nu de gevolgen voor de regeldruk niet substantieel zijn en voldoende zijn beschreven.

4. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft aangegeven een Uitvoerings- en Handhavingstoets (UHT) voor deze wijziging niet nodig te achten, omdat de impact van de aanpassingen van forfaitaire normen beperkt zal zijn. De werkzaamheden die voortkomen uit deze wijziging zal RVO opnemen als reguliere jaaraanpassingen.

De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) heeft in reactie op het verzoek een toets te doen op de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en fraudebestendigheid van de wijzigingsregeling laten weten dat zij de wijzigingsregeling uitvoerbaar en handhaafbaar acht. NVWA geeft aan dat er een marginale positieve invloed op de fraudebestendigheid te verwachten is, doordat veehouders door deze aanpassing meer kubieke meters mest op hun eigen land mogen gebruiken en als ze een mestoverschot hebben dat ze minder mest hoeven af te voeren.

5. Milieueffecten

Een lager stikstofexcretieforfait als gevolg van een hogere stikstofcorrectiefactor betekent voor veehouders dat zij meer kubieke meter mest binnen de beschikbare plaatsingsruimte voor stikstof uit dierlijke mest op of in de bodem kunnen brengen, zolang dit ook mogelijk is binnen de fosfaatgebruiksruimte. De emissies van NH₃, N₂O en NO_x door mesttoediening en het risico op nitraatuitspoeling nemen daardoor toe. Daar staat tegenover dat de afbouw en het uiteindelijk wegvallen van de derogatie de werkelijke ammoniakemissie uit mestaanwending sterk zal afnemen en ook het risico van nitraatuitspoeling fors afneemt. De lagere stikstofexcretieforfaits als gevolg van de hogere stikstofcorrectiefactor leidt tot een minder sterke daling van de ammoniakemissie en het risico op nitraatuitspoeling, maar er is nog wel steeds sprake van een daling.

6. Consultatie

Omdat de aanpassing van de stikstofcorrectiefactor aansluit bij de wens van de sector en het van belang is dat de aanpassing per 1 januari 2025 in werking treedt, is afgezien van internetconsultatie. Voorts wordt verwacht dat de CDM in het eerste kwartaal van 2025 advies uitbrengt over de actualisatie van de excretieforfaits voor landbouwhuisdieren en dat ook de stikstofexcretieforfaits voor melkvee daarbij zullen worden betrokken. De voor deze bredere actualisatie benodigde wijziging van de Urm zal in de loop van 2025 ter consultatie worden voorgelegd.

7. Inwerkingtreding en vaste verandermomenten

De regeling treedt in werking per 1 januari 2025. Daarmee wordt niet afgeweken van de vaste verandermomenten zoals opgenomen in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Wel wordt afgeweken van de aangegeven invoeringstermijn van minimaal twee maanden na publicatie van de regeling. De afwijking van de invoeringstermijn is gerechtvaardigd omdat de sector gebaat is bij de wijziging en inwerkingtreding per 1 januari aangewezen is nu de verantwoording over (het gebruik van) meststoffen aan de hand van de excretieforfaits plaatsvindt per kalenderjaar.

*De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma*